

**Sąd Dyscyplinarny
przy Sądzie Najwyższym
w Warszawie**

WNIOSEK

o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej L. N., sędziego w stanie spoczynku Sądu [...]

Działając na podstawie art. 49§1 ustawy z dnia 23.11.2002 roku o Sądzie Najwyższym / Dz. U z 2014 poz. 1081/

wnoszę o:

zezwoenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej L. N., sędziego w stanie spoczynku Sądu [...], wobec uzasadnionego podejrzenia, iż L. N:

w dniu 25 marca 1982 roku w [...] jako funkcjonariusz państwa komunistycznego, będąc sędzią Sądu [...], działając wspólnie i w porozumieniu z [...] oraz [...], ówczesnymi sędziami Sądu [...] wyznaczonymi do rozpoznania sprawy karnej przeciwko P.K i [...] o sygn. II K .../82 dopuścił się zbrodni komunistycznej w postaci represji i naruszenia prawa do obrony oskarżonego P. K. polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności P. K. na okres przekraczający 14 dni w ten sposób, iż po przeprowadzeniu przewodu sądowego uznał go za winnego popełnienia czynu określonego w art. 46 ust. 1 dekretu o stanie wojennym / Dz. U nr 29 z 1981 r. poz. 154/ i za to skazał go na karę 6 lat pozbawienia wolności, którą P. K. odbywał do dnia 25 lipca 1984 roku, pomimo tego, że czyn którego popełnienie P. K. przypisano nie był przez prawo zabroniony w czasie jego popełnienia

tj. o przestępstwo z art. 165§2 k.k. z 1969 roku w zw. z art. 2 ust.1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu /Dz. U. 2014. 1075/

UZASADNIENIE

W IPN Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Katowicach prowadzone jest śledztwo o sygn. S ... poprzednio S ... w

sprawie zbrodni komunistycznych polegających na przekroczeniu uprawnień w okresie od grudnia 1981 roku do 25 marca 1982 roku w [...] przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego, prokuratorów wnoszących i popierających akty oskarżenia oraz sędziów Sądu [...] orzekających kary pozbawienia wolności wobec działaczy NSZZ „Solidarność” w sprawach sygn. II K .../82, II K .../82, II K .../82 poprzez oskarżenie i skazanie w tych sprawach za czyny popełnione w okresie od 13 – 16 grudnia 1981 roku stypizowane w art. 46 ust.1 lub 2 dekretu z dnia 12.12.1981 r. / Dz. U. Nr 29 poz. 154/ o stanie wojennym, w sytuacji, gdy w okresie od 13 – 16 grudnia 1981 roku czyny im zarzucane nie były przez prawo zabronione przez co akty oskarżenia oraz wyroki skazujące za te czyny nosiły cechy represji politycznych stosowanych wobec oskarżonych i skazanych w ramach w/w postępowań i były działaniem na szkodę interesu publicznego

tj. o przestępstwo z art. 231§ 1 k.k i art. 189§ 2 k.k przy zastos. art. 11§ 2 k.k w zw. z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu /Dz. U. 2014. 1075/

Postanowieniem prokuratora IPN OKŚZ p-ko NP w Katowicach z dnia 12.05.2015 r. wyłączono do odrębnego postępowania materiały z w/w śledztwa dotyczące zbrodni komunistycznej w postaci represji polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności P. K. na okres przekraczający 14 dni w ramach postępowania byłego Sądu [...] w sprawie II K .../82 wskutek wydanego w dniu 25.03.1982 roku wyroku w/w Sądu skazującego P. K. na karę 6 lat pozbawienia wolności za popełnienie czynu z art. 46 ust.1 dekretu o stanie wojennym popełnionego w okresie od 13 do 15.12.1981 roku

tj. o przest. z art. 165§ 2 k.k w zw. z art. 2 ust.1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu /Dz. U. 2014. 1075/. Aktualnie śledztwo w/w sprawie jest prowadzone pod sygnaturą S 34/15/Zk.

W toku śledztwa w/w sprawie przeprowadzono oględziny akt sprawy karnej prowadzonej przez były Sąd [...] o sygn. II K .../82 przeciwko P. K. o czyn stypizowany w art. 46 ust. 1 dekretu o stanie wojennym z dnia 12.12.1981 r. oraz przeciwko [...] o czyn z art. 252§ 1 k.k z 1969 roku. Jak wynika z materiałów śledztwa w/w sprawie postanowieniem prokuratora Prokuratury [...] w [...] z dnia 30.12.1981 roku wyłączono do odrębnego postępowania materiały przeciwko P. K., z akt śledztwa prowadzonego o czyn z art. 46 dekretu o stanie wojennym przeciwko byłym działaczom NSZZ „Solidarność” Regionu [...], z powodu ukrywania się przez P. K. i braku możliwości zakończenia merytorycznego sprawy. Jednocześnie zarządzono poszukiwania P. K. listem gończym, na podstawie wydanego w dniu 21.12.1981 roku postanowienia o

tymczasowym aresztowaniu i poszukiwaniu listem gończym. W dniu 19.01.1982 roku P. K. został zatrzymany natomiast w dniu 20.01. 1982 roku wiceprokurator Prokuratury w [...], po zapoznaniu się z materiałami śledztwa, na zasadzie art. 6 ust. 1 dekretu z dnia 12.12.1981 roku o postępowaniach szczególnych w sprawach o przestępstwa i wykroczenia w czasie obowiązywania stanu wojennego /Dz. U nr 29 z 1981 r. poz. 154/ postanowił prowadzić śledztwo przeciwko P. K., w trybie postępowania doraźnego. W toku śledztwa ogłoszone zostało w dniu 20.01.1982, a następnie w dniu 28.01.1982 roku postanowienie o przedstawieniu zarzutów P. K., w którym zarzucono mu, że po dniu 13 grudnia 1981 roku jako członek i przewodniczący Zarządu Regionu [...] prawnie zawieszonego NSZZ „Solidarność” nie odstąpił od udziału w dalszej działalności tego związku, w szczególności przystąpił do organizowania akcji protestacyjnej przeciwko trwającemu stanowi wojennemu, tj. o czyn określony w art. 46 ust. 1 i 2 dekretu z dnia 12.12.1981 r. o stanie wojennym. Poza tym postanowieniem wiceprokuratora Prokuratury w [...], z dnia 21.01.1982 r. zastosowany został wobec P. K. środek zapobiegawczy tymczasowego aresztowania, zaś postępowanie przygotowawcze w jego sprawie prowadzone było pod sygn. **Ds** [...]. W toku śledztwa prowadzonego p – ko P. K. nie uwzględniono jego zażaleń na postanowienie Prokuratury w [...] o prowadzeniu postępowania w trybie doraźnym oraz na postanowienie o tymczasowym aresztowaniu. Po zamknięciu śledztwa, w dniu 15 lutego 1982 roku skierowany został akt oskarżenia p-ko P. K. do Sądu w [...], w którym zarzucono mu, że dnia 13 grudnia 1981 roku i w dniach następnych w [...] będąc przewodniczącym Zarządu Regionu [...] NSZZ „Solidarność” działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami pomimo prawnego zawieszenia działalności tego związku nie odstąpił od udziału w jego działalności zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami dokonanymi w dniu 9.12.1981 roku zorganizował konspiracyjną strukturę tego związku celem przeprowadzenia akcji protestacyjnej przeciwko trwającemu już stanowi wojennemu, tj. o czyn. z art. 46 ust. 1 i 2 dekretu z dnia 12.12.1981 r. o stanie wojennym. Postępowanie sądowe w/w sprawie prowadził Sąd w [...] pod sygn. II K .../82, w składzie – przewodniczący sędzia [...], sędziowie sprawozdawca – L.N i sędzia [...], przy udziale prokuratora Prokuratury [...] lub [...]. W sprawie tej w okresie od 19.02. do 25.03.1982 roku odbyło się łącznie 13 rozpraw przy czym na rozprawie w dniu 22.02.1982 roku w składzie orzekającym wystąpiła sędzia [...] zamiast sędziego [...], albowiem ogłoszone zostało na tej rozprawie postanowienie Sądu z dnia 20.02.1982 roku, nie uwzględniające wniosku obrońcy oskarżonego o wyłączenie ze składu orzekającego sędziego Sądu [...]. Poza tym na rozprawie w dniu 8.03.1982 roku Sąd Orzekający postanowił połączyć, na zasadzie art. 24§ 1 k.p.k do wspólnego rozpoznania ze sprawą P. K., sprawę o sygn. II K .../82 dotyczącą [...] oskarżonego o przestępstwo z art. 252§ 1 k.k wobec uznania, iż zarzucane mu przestępstwo pozostaje w ścisłym związku z przestępstwem zarzucanym P. K. i prowadzić tę sprawę pod sygn. II K .../82.

Na rozprawie w dniu 24.03.1982 roku, już po zamknięciu przewodu sądowego, co miało miejsce w dniu 22.03.1982 roku, po złożeniu przez strony postępowania wniosków końcowych, obrońcy oskarżonego [...] – Adw. [...] i [...] przedłożyli do akt sprawy pismo procesowe o tytule „Tezy i wnioski” z dnia 24.03.1982 r. W piśmie tym, powołując się na dwie podstawowe zasady prawa karnego – „nullum crimen sine lege poenali anteriori” oraz „ nullum crimen sine lege scripta zwrócili uwagę, m.i.n na to, że Dziennik Ustaw nr 29 z 1981 roku, w którym został opublikowany dekret z dnia 12.12.1981 r. o stanie wojennym, ukazał się z datą 14.12.1981 roku, jednakże faktycznie został rozkolportowany w dniu 18.12.1981 roku, przez co w konsekwencji, opierając się na interpretacji zamieszczonej w Komentarzu wydanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości do dekretu o stanie wojennym zawartej w ustępie IV, prowadzi to do wniosku, iż w takiej sytuacji po stronie P. K. nie zachodzi odpowiedzialność karna z art. 46 dekretu, biorąc pod uwagę, iż ramy czasowe aktu oskarżenia pokrywają się z okresem czasu, którego dotyczą w/w zasady. Pomimo doniosłości okoliczności prawnych, jakie zostały podniesione w/w piśmie, Sąd Orzekający nie wznowił przewodu sądowego i w żaden sposób nie ustosunkował się do argumentów zawartych w piśmie, zaś w dniu 25.03.1982 roku ogłoszony został wyrok w sprawie II K .../82 Zgodnie z wyrokiem Sądu w [...] wydanym w składzie sędziego [...], sędziego L. N. jako sprawozdawca oraz sędziego [...], P. K. został uznany za winnego popełnienia czynu stypizowanego w art.46 ust.1 dekretu z dnia 12.12.1981 r. o stanie wojennym, polegającego na tym, że w okresie od 13 do 15 grudnia 1981 roku w [...] jako przewodniczący Zarządu Regionu [...] NSZZ „Solidarność” działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami pomimo prawnego zawieszenia działalności w/w związku nie odstąpił od udziału w jego działalności, a w szczególności organizował zbieranie informacji o sytuacji w regionie, co do warunków i możliwości zorganizowania strajku w związku z wprowadzonym stanem wojennym i pośrednio kontrolował bieg wydarzeń i poczynania innych działaczy związku w tym zakresie. Za opisany czyn wymierzono P. K. karę 6 lat pozbawienia wolności, karę dodatkową pozbawienia praw publicznych na okres lat 3, zaliczając na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania od 19 stycznia 1982 roku do 25 marca 1982 roku. W/w wyrokiem Sąd [...] uznał również oskarżonego [...] za winnego popełnienia przestępstwa z art. 252§1 k.k z 1969 roku i skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności jak również odstąpił od stosowania wobec w/w oskarżonego trybu doraźnego. Po ogłoszeniu wyroku i podaniu ustnie jego najważniejszych powodów, Sąd pouczył strony postępowania, iż co do oskarżonego P. K. wyrok jest prawomocny, natomiast co do oskarżonego [...] przysługuje od niego środek odwoławczy.

Również w uzasadnieniu wyroku w sprawie II K .../82, Sąd nie ustosunkował się do argumentów, podniesionych w piśmie „Tezy i wnioski” w aspekcie podniesionych w nim uwag co do faktycznej daty rozkolportowania Dziennika Ustaw nr 29 z 1981 roku oraz wynikających z tego karnoprawnych konsekwencji dla oskarżonego P. K. Zaznaczyć należy, iż poza pismem „Tezy i wnioski” z dnia 24.03.1982 r. obrońcy oskarżonego [...] – [...] [...] powołali się również na tezy dotyczące faktycznej daty rozkolportowania Dziennika Ustaw, zawierającego dekret o stanie wojennym w uzasadnieniu rewizji od wyroku Sądu [...] sygn. II K .../82, odnośnie oskarżonego [...], do których nie ustosunkował się Sąd II instancji rozpoznający w/w rewizję i rewizję prokuratora. Uchwałą Rady Państwa z dnia 12.04.1983 r. nie skorzystano wobec P. K. z prawa łaski. Postanowieniem Sądu we [...] z dnia 27.07.1983 r. sygn. V Kow A/III.../83 złagodzono P. K. orzeczoną karę pozbawienia wolności do wysokości 3 lat, zaś postanowieniem z dnia 25.07.1984 r. Sądu w [...] sygn. III Kow A/I-.../84, na podstawie ustawy z dnia 21.07.1984 r. o amnestii, darowano P. K. orzeczoną karę w całości. Ostatecznie P. K. został zwolniony w dniu 25.07.1984 roku. Postanowieniem Sądu w [...] z dnia 22.06.1989 r. w przedmiocie zastosowania abolicji uznano, że nastąpiło przebaczenie i puszczenie w niepamięć skazania P. K. za czyn z art.46 dekretu o stanie wojennym. W następstwie wniosku Prokuratury w [...] o wznowienie postępowania w sprawie P. K, zakończonego wyrokiem Sądu w [...] sygn. II K .../82, wyrokiem Sądu [...]. z dnia 12.07.1994 r. wznowiono postępowanie w/w sprawie, uchylono wyrok Sądu w [...] z dnia 25.03.1982 r. sygn. II K .../82 i uniewinniono P. K. od popełnienia przypisanego mu czynu, ze względu na skazanie go z naruszeniem fundamentalnej zasady odpowiedzialności karnej określonej w art. 1 k.k, za popełnienie czynu popełnionego przed datą prawnego ogłoszenia Dziennika Ustaw zawierającego dekret o stanie wojennym.

Jak wynika z oględzin akt sprawy byłego Sądu w [...] przeciwko [...] o przest. z art. 252§ 1 k.k z 1969 r. sygn. II K .../82, obrońca oskarżonego [...] złożył w tej sprawie pismo procesowe z dnia 17.02.1982 r. stanowiące wniosek o odstąpienie od przeprowadzenia sprawy w trybie postępowania doraźnego i przeprowadzenie podanych w tekście wniosku dowodów. Jak wynika z treści w/w pisma na stronie 2, w zakresie uwag poczynionych odnośnie odpowiedzialności karnej P. K. o czyn z art. 46 ust. 1-2 dekretu o stanie wojennym, obrońca powołał się na wnioski w tym zakresie wynikające z komentarza do dekretu o stanie wojennym Ministerstwa Sprawiedliwości, który jak wynika z w/w pisma, był w posiadaniu Sądu. Z zacytowanego fragmentu w/w komentarza w/w piśmie procesowym wynika, że tej samej treści uwagi zamieszczone są na stronie 8 – 9 będącego przedmiotem oględzin, komentarza do dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. „Postępowania szczególne w sprawach o przestępstwa i wykroczenia w czasie obowiązywania stanu wojennego” autorstwa Z. Jankowskiego, P. Kalinowskiego, J. R. Kubiaka.

W toku śledztwa w nin. sprawie przesłuchano w charakterze świadka P. K., który w kontekście pytania, dotyczącego tego, czy jego obrońcy zgłaszali Sądowi, iż czyn, o jaki był oskarżony nie był przestępstwem, w okresie którego dotyczył przedstawiony mu zarzut, zeznał, iż prawdopodobnie obrońcy takiego zarzutu nie stawiali. Przesłuchano również w charakterze świadka, byłego obrońcę z wyboru oskarżonego [...] – adw. [...] oraz obrońców z wyboru oskarżonego P. K. – adw. [...] i adw. [...]. W przypadku byłego obrońcy z wyboru [...] – adw. [...] odstąpiono od jego przesłuchania, ze względu na stan zdrowia. Jak wynika z pisma O. R. A. w [...] adw. [...] zmarł.

Z zeznań [...] wynika m.in., że faktycznie był współautorem pisma procesowego pod tytułem „Tezy i wnioski” z dnia 24.03.1982 roku, jednakże nie pamięta skąd, na podstawie jakiego źródła posiadał z mecenasem [...] wiedzę na temat tego, że Dziennik Ustaw nr 29 z 1981 roku z dnia 14.12.1981 roku faktycznie został kolportowany dopiero w dniu 18.12.1981 roku. Nie pamięta również skąd mieli komentarz do dekretu o stanie wojennym wydany przez Ministerstwo Sprawiedliwości, z którego korzystali przy formułowaniu pisma i nie posiada egzemplarza w/w komentarza. W/w zeznał również, iż nie pamięta kiedy po raz pierwszy miał możliwość jako obrońca zapoznać się z przepisami dekretu o stanie wojennym, jak również nie pamięta, czy Sąd Orzekający w sprawie, do której sporządzone było pismo „Tezy i wnioski” z dnia 24.03.1982 roku odniósł się merytorycznie do poruszonych w nim uwag dotyczących faktycznej daty rozkolportowania Dziennika Ustaw nr 29 z 1981 roku

Przesłuchany w charakterze świadka [...] zeznał, iż Zespół Adwokacki nr [...] w którym pracował jako adwokat otrzymał Dziennik Ustaw z dekretem o stanie wojennym, w ramach oficjalnej prenumeraty pod koniec grudnia 1981 roku. W dniu 23.12.1981 roku, w czasie postępowania w sprawie przeciwko innemu oskarżonemu z dekretu o stanie wojennym [...] w sprawie II K.../82 nie był jeszcze dostępny Dziennik Ustaw nr 29 z 1981 roku i nie można go było nabyć w kasie Sądu Wojewódzkiego, gdzie zwykle nabywało się Dzienniki Ustaw i gdzie docierały one najwcześniej. Co się tyczy kwestii faktycznej daty ogłoszenia Dziennika Ustaw nr 29 z 1981 roku, [...] zeznał, iż dowiedział się o tym znacznie później, już po procesach [...] i P. K. Po okazaniu w/w pisma procesowego „Tezy i wnioski” z dnia 24.03.1982 roku [...] zeznał, iż nie wie skąd adwokaci sporządzający to pismo procesowe mieli wiedzę na temat tego, że Dziennik Ustaw nr 29 był rozkolportowany dopiero w dniu 18.12.1981 roku.

Przesłuchany w charakterze świadka [...] zeznał m.in., iż nie pamięta kiedy po raz pierwszy miał w ręku Dziennik Ustaw z dekretem o stanie wojennym, jednakże w ramach obrony oskarżonego K., wspólnie z adwokatem [...] skupili

się na tym, że K. miał zarzut popełnienia czynu z art. 46 dekretu o stanie wojennym, w czasie kiedy dekret to znaczy Dziennik Ustaw, w którym w/w dekret opublikowano, nie był jeszcze prawnie promulgowany. Nie był jednak w stanie wskazać na podstawie jakiego źródła powzięli wiedzę o faktycznej dacie promulgacji dekretu o stanie wojennym. W każdym razie jak zeznał, wskazywali Sądowi Orzekającemu, iż właściwą prawną promulgacją dekretu o stanie wojennym nie mogły być obwieszczenia i informacje o wprowadzeniu stanu wojennego, jakie były rozklejane w miejscach publicznych. Po okazaniu w/w pisma z dnia 24.03.1982 r. pod tytułem „Tezy i Wnioski” w/w zeznał, iż nie wie na podstawie jakiego źródła adwokaci sporządzający w/w pismo wiedzieli o faktycznej dacie rozkolportowania Dziennika Ustaw nr 29 z 1981 roku ale wówczas również dla niego i adwokata [...] było oczywiste, iż Dziennik Ustaw z dekretem o stanie wojennym był antydatowany, być może dlatego, że w pierwszych dniach stanu wojennego tenże Dziennik Ustaw nie był jeszcze dostępny dla osób stosujących prawo. [...] nie dysponował wówczas komentarzem do dekretu o stanie wojennym, z którego wynikałyby wnioski co do faktycznej daty promulgacji dekretu o stanie wojennym

W toku śledztwa uzyskano informacje z Sądu w [...] i z Prokuratury w [...], z których wynika, iż brak jest dokumentacji w zasobach archiwalnych i bibliotecznych w/w instytucji, na podstawie której można by ustalić dokładną datę wpływu do byłego Sądu w [...] i byłej Prokuratury w [...] Dziennika Ustaw nr 29 z 1981 roku. Poza tym brak jest w zasobach archiwalnych w/w instytucji komentarza do przepisów dekretu z dnia 12.12.1981 r. o stanie wojennym.

Analizując materiał dowodowy zebrany w toku śledztwa w nin. sprawie stwierdzić należy, iż zachodzi uzasadnione podejrzenie, iż sędzia L.N. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami, członkami składu orzekającego w sprawie o sygn. II K.../82 przeciwko P. K. i [...] swym zachowaniem wyczerpał znamiona przestępstwa bezprawnego pozbawienia wolności P. K. na okres przekraczający 14 dni w rozumieniu art. 165§ 2 k.k z 1969 roku oraz dopuścił się zbrodni komunistycznej polegającej na represji i naruszaniu praw człowieka w rozumieniu art. 2 ust.1 z dnia 18.12.1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko narodowi Polskiemu /Dz. U. 2014. 1075/.

Za takim stanowiskiem przemawiają okoliczności stanu faktycznego postępowania sądowego w sprawie o sygn. II K.../82, w ramach którego sędzia L. N. jako członek składu orzekającego i sędzia sprawozdawca w/w sprawy wspólnie z innymi sędziami, członkami tego składu prowadząc postępowanie sądowe w tej sprawie, nie respektował obowiązujących wówczas reguł prawidłowego orzekania, wyrażających się w zasadzie dążenia do ustalenia prawdy materialnej, o której mowa w art. 2§1 pkt 1 i 2 k.p.k z 1969 roku oraz

zasadzie obiektywizmu, określonej w art. 3§ 1 k.p.k z 1969 roku, które nakazywały uwzględniać w orzekaniu okoliczności przemawiające zarówno na korzyść jak i niekorzyść oskarżonego. Poprzez zignorowanie powyższych zasad, w praktyce zaniechał przeprowadzenia czynności procesowych, mających decydujący wpływ na sytuację procesową oskarżonego P. K., czym naruszył jego fundamentalne prawo do obrony, gwarantowane przez art. 63 ust. 2 obowiązującej wówczas Konstytucji PRL z 22.07.1952 roku oraz art. 9 k.p.k. z 1969 roku oraz doprowadził do bezprawnego pozbawienia wolności P. K. za popełnienie czynu z art. 46 ust. 1 dekretu o stanie wojennym który nie był przez prawo zabroniony w okresie jaki przypisano mu w wyroku skazującym.

Jak wynika z okoliczności stanu faktycznego tej sprawy oraz obowiązujących wówczas przepisów prawa karnego procesowego, na członkach składu orzekającego w sprawie II K.../82 spoczywał obowiązek wyjaśnienia i zweryfikowania argumentów prawnych zawartych w piśmie procesowym „Tezy i Wnioski”, tym bardziej, iż obrońcy, którzy sporządzili to pismo w sposób wyraźny dali Sądowi do zrozumienia, iż podniesiony przez nich fakt antydatowania Dziennika Ustaw nr 29 z 1981 roku, w sposób jednoznaczny i bezpośredni rzutuje na ocenę prawną zarzucanego P. K. czynu, albowiem jak podnieśli i zdanie to w piśmie podkreślili – okoliczność prawna przez nich podana prowadzi do wniosku, iż odpowiedzialność karna po stronie P. K. z art. 46 dekretu o stanie wojennym, nie zachodzi. Wobec pojawienia się tego rodzaju argumentacji obowiązkiem Sądu było wznowienie przewodu sądowego, w trybie art. 356 k.p.k z 1969 r. i podjęcie czynności, w celu zweryfikowania tych kwestii. Było to także obowiązkiem Sądu ze względu na obowiązujące w procesie orzekania zasady określone w art. 85 k.p.k i art. 357 k.p.k zgodnie z którymi, podstawę orzekania może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku postępowania i rozprawy głównej, mających znaczenie dla rozstrzygnięcia. Jak wynika z publikacji autorstwa A. Majewskiego, B. Mikosza, A. Skowrona „Kodeks Postępowania Karnego z komentarzem” wydanej przez Kantor Wydawniczy Zakamycze s.c w 1995 r. strona 219, komentarz do art. 351 k.p.k – „Sąd, nawet jeśli w czasie zamknięcia rozprawy uzna sprawę za ostatecznie wyjaśnioną, może w czasie narady nad wyrokiem zmienić zdanie, wznowić przewód sądowy i uzupełnić go”. Pomimo tego Sąd Orzekający w sprawie II K.../82, zaniechał wznowienia przewodu sądowego i podjęcia czynności weryfikujących fakt antydatowania Dziennika Ustaw nr 29 z 1981 r. Sąd Orzekający nie poczynił również w tym aspekcie żadnych uwag w sporządzonym uzasadnieniu wyroku w sprawie II K.../82. Postępując w ten sposób sędzia L. N. i inni członkowie Sądu Orzekającego naruszyli w istotny sposób prawo do obrony oskarżonego P. K., tym bardziej, iż wyrok jaki wydali w jego sprawie w dniu 25.03.1982 roku, w myśl art. 13 ust. 3 dekretu z dnia 12.12.1981 r. o postępowaniach szczególnych w sprawach o przestępstwa i wykroczenia w czasie obowiązywania stanu wojennego, był już prawomocny i

nie przysługiwał od niego środek odwoławczy. W/w poważne uchybienia procesowe doprowadziły w konsekwencji do bezprawnego pozbawienia wolności P. K., na podstawie wyroku Sądu w [...] z dnia 25.03.1982 roku w sprawie II K.../82, za popełnienie czynu, stypizowanego w art. 46 ust. 1 dekretu o stanie wojennym który nie stanowił czynu zabronionego, w okresie zarzucanym P. K., biorąc pod uwagę, iż Dziennik Ustaw nr 29 z 1981 roku pomimo wskazanej w nim, na karcie tytułowej daty wydania 14.12.1981 roku, faktycznie został ogłoszony kilka dni później, albowiem jego druk zaczął się 17.12.1981 roku, w dniu 18.12.1981 roku został zakończony, zaś wysyłany był do abonentów w dniach 19 – 23.12.1981 r. Powyższe wynika z uzasadnienia Sądu w [...] z dnia 12.07.1994 r. sygn. II AKo.../94 w kwestii wznowienia postępowania w sprawie P. K. oraz pisma Biura Prawnego Urzędu Rady Ministrów w tej kwestii z dnia 28.04.1993 r. do Sądu w [...]. Nadmienić przy tym należy, iż możliwe było, w przypadku aktywnej roli Sądu Orzekającego działającego zgodnie z zasadami niezawisłości, obiektywizmu i dążenia do ustalenia prawdy materialnej, poczynienie ustaleń w przedmiocie faktycznej daty ogłoszenia Dziennika Ustaw nr 29 z 1981 roku, skoro zwrócili na tę kwestię uwagę i mieli w tym zakresie wiedzę inni uczestnicy postępowania w sprawie II K.../82, czyli obrońcy oskarżonego [...].

Podnieść przy tym należy, iż data prawnego ogłoszenia aktu prawnego w Dzienniku Ustaw, na jego karcie tytułowej, zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 30.12.1950 r. o wydawaniu Dziennika Ustaw PRL i Dziennika Urzędowego PRL „Monitor Polski” /Dz. u nr 58, poz. 524/ ma charakter domniemania zwykłego „*praesumptio iuris tantum*” które obowiązuje tak długo, póki przeciwne nie zostanie udowodnione / J. Kochanowski „Z zagadnień ogłoszenia ustawy karnej” *Studia Iuridica* XIX/1991 oraz artykuł B. Lubery i A. Sikorskiej „Retroaktywność dekretu o stanie wojennym w świetle Konstytucji z 1952 i 1997 r. opublikowany w *Przeglądzie Prawa Konstytucyjnego* 2010/ nr 4, wydawnictwo Adam Marszałek/.

P. K. został bezprawnie pozbawiony wolności, albowiem został skazany za popełnienie czynu, z naruszeniem podstawowych i mających niepodważalną moc obowiązującą w polskim prawie karnym, również w warunkach stanu wojennego zasad - „*nullum crimen sine lege poenali anteriori*” – nie ma przestępstwa, nie ma kary za czyn, który nie był zagrożony karą w ustawie obowiązującej w czasie jego popełnienia oraz „*lex retro non agit*” – ustawa nie działa wstecz. Zasady te określone były w art. 1 k.k z 1969 roku. Sędzia L. N. oraz inni członkowie składu orzekającego w sprawie przeciwko P. K. byli zobowiązani do respektowania przy orzekaniu zasad wynikających z w/w przepisu. Co prawda zasada „*lex retro non agit*” nie była zasadą wyrażoną w Konstytucji PRL ale jej fundamentalne znaczenie wynikało z ratyfikowanego przez PRL 3.03.1977 roku Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i

Politycznych, który w art. 15 stanowi, iż zasada *lex retro non agit* nie może być zawieszona nawet w razie wprowadzenia stanu wyjątkowego. Potwierdzeniem faktu, iż kierowanie się w/w zasadą przy orzekaniu w sprawach karnych nie uległo zawieszeniu, czy też wyłączeniu w okresie stanu wojennego była wypowiedź, jakiej udzielił ówczesny Minister Sprawiedliwości prof. dr. Sylwester Zawadzki dla czasopisma „Polityka” nr 5 z dnia 20.03.1982 roku. W/w stwierdził w wywiadzie pod tytułem „Niepokoje i Nadzieje” m.in. to, że wprowadzone w życie przepisy prawa stanu wojennego nie zawiesiły mocy obowiązującej wymienionych przez niego praw z Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, w tym również zasady, iż „nikt nie może być skazany za czyn lub zaniechanie, które w myśl prawa nie stanowiły przestępstwa w chwili ich popełnienia”. W wywiadzie tym S. Zawadzki dodał również, iż nie zostały uchybione prawa wynikające m.in. z w/w zasady, o czym władze polskie powiadomiły społeczność międzynarodową, za pośrednictwem sekretarza Narodów Zjednoczonych”. Również z artykułu B. Lubery i A. Sikorskiej „Retroaktywność dekretu o stanie wojennym w świetle Konstytucji z 1952 i 1997 r.” opublikowanego w Przeglądzie Prawa Konstytucyjnego 2010/ nr 4, wydawnictwo Adam Marszałek str. 139 wynika, że „po 12 grudnia 1981 roku władze PRL uznały się wprost za związane postanowieniami Paktu. Skierowana do Sekretarza Generalnego ONZ informacja o wprowadzeniu stanu wojennego w Polsce zawierała równocześnie oświadczenie, że wprowadzone zostały jedynie takie ograniczenia związane z zawieszeniem praw obywatelskich, jakie dopuszczał art. 4 Paktu”. Potwierdzeniem obowiązywania zasady „*lex retro non agit*” zgodnie z art. 1 k.k z 1969 roku oraz w myśl art. 15 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych w warunkach obowiązywania prawa stanu wojennego, podkreślał również „Komentarz do dekretu z dnia 12.12.1981 r. Postępowania szczególne w sprawach o przestępstwa i wykroczenia w czasie obowiązywania stanu wojennego” autorstwa Z. Janikowskiego, P. Kalinowskiego i J. R. Kubiaka. W komentarzu tym autorzy wskazali na fundamentalne znaczenie obowiązującej zasady „*lex retro non agit*” w zakresie rozpoznawania spraw o przestępstwa z art. 1 ust. 1 – 5 dekretu z dnia 12.12.1981 r. o postępowaniach szczególnych w sprawach o przestępstwa i wykroczenia w czasie obowiązywania stanu wojennego” i stwierdzili, iż obowiązywanie przepisów w/w dekretu wbrew zasadzie „*lex retro non agit*” byłoby sprzeczne z celem dekretu i podstawowymi zasadami prawa karnego. Jak wynika z w/w komentarza niepodważalny charakter i obowiązek respektowania zasady „*lex retro non agit*” w/w autorzy wnosili zarówno z art. 1 k.k z 1969 roku, jak i z art. 4 ustawy z dnia 30.12.1950 r. o wydawaniu Dziennika Ustaw PRL i Dziennika Urzędowego PRL „Monitor Polski” /Dz. u nr 58, poz. 524/, a także z art. 15 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, statuującego zasadę „*lex retro non agit*”, który jak stwierdzono w komentarzu nie mógł być zawieszony w kraju nawet w okresie stanu wojennego. Podnieść należy w aspekcie stanu faktycznego nin.

sprawy, iż w cytowanym komentarzu podkreślono rangę daty prawnego ogłoszenia aktu prawnego w sposób przewidziany w art. 3 ustawy z dnia 30.12.1950 r. o wydawaniu Dziennika Ustaw PRL i Dziennika Urzędowego PRL „Monitor Polski”, jako daty początkowej od której można uznać zachowania osób za wyczerpujące znamiona określonego przestępstwa z dekretu o stanie wojennym. Powyższe stanowisko uzasadnia wniosek, iż w przypadku pojawienia się istotnych wątpliwości co do faktycznej daty wejścia w życie ustawy karnej, rażącym zaniedbaniem Sądu jest zaniechanie zweryfikowania tej kwestii. Jak wynika z pisma Zakładu Informacji Naukowej Biblioteki Narodowej w Warszawie, w/w komentarz został zarejestrowany w Bibliotece Narodowej 16.04.1982 roku, brak jest jednak informacji o dokładnej dacie wydania i rozpowszechnienia w/w publikacji.

W odniesieniu do kwestii mocy obowiązującej zasad „lex retro non agit” oraz „nullum crimen sine lege poenali anteriori” w warunkach stanu wojennego poczynił również uwagi prof. Witold Kulesza w publikacji „Crimen laesae iustitiae odpowiedzialność karna sędziów i prokuratorów za zbrodnie sądowe według prawa norymberskiego, niemieckiego, austriackiego i polskiego” w rozdziale XV „odpowiedzialność sędziów i prokuratorów stanu wojennego w realiach współczesności, podrozdział 1.1 stan prawny”. W/w autor wskazuje w niej, iż nie respektowanie przy orzekaniu w sprawach o czyny z dekretu o stanie wojennym, wynikających z art. 1 k.k z 1969 roku w/w stanowiło wypaczenie prawa i było objęte świadomością sędziów, iż czynią bezprawie albowiem w ówczesnym stanie prawnym wiedza co do niepodważalnego zakresu obowiązywania w/w zasad wynikała niezależnie od treści art. 1 k.k z 1969 roku z jedyńskich wówczas dostępnych komentarzy Kodeksu karnego do tego artykułu, autorstwa I. Andrejewa, W. Świdy, W. Woltera z 1973 roku str. 28 oraz autorstwa J. Bafii, K. Mioduskiego, M. Siewierskiego z 1977 roku str. 10. Według w/w autora przepis art. 61 dekretu o stanie wojennym wedle którego ‘dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia uchwalenia’ mógł być interpretowany jako ustanawiający retroaktywność postanowień dekretu, jednakże z wyjątkiem zawartych w nim przepisów karnych.

W tym stanie rzeczy stwierdzić należy, iż zachowanie sędziego L. N. i pozostałych sędziów członków składu orzekającego w sprawie o sygn. II K.../82 polegające na skazaniu P. K. na karę 6 lat pozbawienia wolności, którą odbył do 25.07.1984 roku, za popełnienie czynu, nie będącego czynem zabronionym przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia, wypełnia znamiona przestępstwa bezprawnego pozbawienia wolności na okres przekraczający 14 dni w rozumieniu art. 165§ 2 k.k z 1969 roku. Zasadnym w aspekcie stanu faktycznego w/w sprawy jest stwierdzenie, iż orzekając z naruszeniem w/w reguł prawidłowego orzekania, sędziowie w istocie godzili się na orzeczenie kary pozbawienia wolności za popełnienie czynu, nie będącego

czynem zabronionym przez ustawę karną obowiązującą w czasie jego popełnienia, a więc brali pod uwagę, iż pozbawienie oskarżonego wolności może być bezprawne. Jak wynika z publikacji autorstwa J. Bafii, K. Mioduskiego i M. Siewierskiego „Kodeks Karny komentarz” Wydawnictwo Prawnicze Warszawa 1987 strona 127 – „zatrzymanie człowieka bez podstawy prawnej i niezwolnienie go wbrew obowiązкови prawnemu wypełnia znamiona art.165 k.k, podobnie jak spowodowanie tymczasowego aresztowania przez wprowadzenie prokuratora w błąd co do podstawy faktycznej postanowienia”. Zgodnie z artykułem „Ustawowe znamiona przestępstwa pozbawienia wolności / art. 165§ 1 k.k/” autorstwa M. Mozgawy, znajdującym się w czasopiśmie „Prok. i Pr. 1995. 3. 20 – „przestępne pozbawienie wolności może być popełnione zarówno przez działanie, jak i przez zaniechanie. Sprawcą tego czynu może być człowiek, który wbrew szczególnemu obowiązкови prawnemu doprowadził do pozbawienia wolności ofiary albo też nie przywrócił jej utraconej wolności.

W świetle w/w stanu faktycznego uzasadnione jest również stanowisko, iż zachowanie sędziego L. N. wypełnia znamiona zbrodni komunistycznej określonej w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu /Dz. U. 2014. 1075/ w postaci represji i naruszenia przysługującego oskarżonemu P. K. prawa do obrony i składających się na to prawo innych uprawnień procesowych regulowanych w wówczas obowiązującej ustawie karnej. Sędzia Sądu w [...] L. N. był funkcjonariuszem państwa komunistycznego w rozumieniu art. 2 ust. 2 w/w ustawy o IPN w zw. z art. 120§ 11 zd. 2 k.k z 1969 roku. Zgodnie z orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 06.10.2011 roku sygn. II AKa 373/11 – istotą strony podmiotowej zbrodni komunistycznej jest to, że sprawca utożsamia się z ustrojem w ramach którego wykonuje czynności polegające na stosowaniu represji albo naruszaniu praw jednostek. Nie uznaje tych czynności za zabronione, przeciwnie, za prawnie usprawiedliwione, utrwalając w ten sposób system totalitarny. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28.02.2003 r. sygn. II AKa 298/02 represją jest radykalny środek odwetu lub nacisku związany z określonym zachowaniem jednostki lub grupy ludności. W aspekcie stanu faktycznego nin. sprawy było to orzeczenie surowej kary pozbawienia wolności wobec P. K., jako odwet za jego wcześniejszą działalność w ramach NSZZ „Solidarność”, będące również formą nacisku na oskarżonego w celu pozbawienia go dotychczasowej roli społecznej i znaczenia, jakie wcześniej posiadał w strukturach w/w związku. Naruszenie prawa do obrony oskarżonego stanowi jedną z form naruszenia praw człowieka w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o IPN.

Podnieść przy tym należy, iż Trybunał Konstytucyjny, w wydanym wyroku z dnia 27.10. 2010 r. sygn. K 10/08 orzekł, iż art. 80§ 2 b ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, dający podstawę do uznania za „oczywiście bezzasadny” wniosku o uchylenie sędziowskiego immunitetu i odmowy rozpatrzenia go przez sąd dyscyplinarny, jest sprzeczny z art. 2 Konstytucji. Poza tym zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16.03.2011 roku sygn. K 35/08 dekret z dnia 12.12.1981 roku o stanie wojennym / Dz. U nr 29, poz. 154/ jest niezgodny z art. 7 Konstytucji RP w związku z art. 31 ust. 1 Konstytucji PRL uchwalonej przez Sejm Ustawodawczy w dniu 22.07.1952 r. / Dz. U. 1976, nr 7 poz. 36/ oraz z art. 15 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych / Dz. u. 1997 nr 38 poz. 167/. Jak stwierdził prof. W. Kulesza w publikacji „Crimen laesae iustitiae odpowiedzialność karana sędziów i prokuratorów za zbrodnie sądowe według prawa norymberskiego, niemieckiego, austriackiego i polskiego” w rozdziale XV „odpowiedzialność sędziów i prokuratorów stanu wojennego w realiach współczesności, podrozdział 5 „Konsekwencje zasady prawnej wyłączającej odpowiedzialność sędziów stanu wojennego za wypaczenie prawa i jej ocena w świetle wypowiedzi Trybunału Konstytucyjnego” - „fundamentem, na którym TK zbudował swe stanowisko jest twierdzenie, iż zasada „nullum crimen sine lege” i jej konsekwencja ujęta w formule „lex retro non agit” była wyrażona w art. 98 konstytucji marcowej, a następnie w art. 68 ust. 4 konstytucji kwietniowej, a w okresie PRL jej obowiązywanie wywodzono z art. 1 kodeksu karnego, zarówno z 1932 r., jak i z art. 1 k.k z 1969 roku /.

Jak wynika z informacji Kancelarii [...] z dnia 29.04.2015 r. aktualnie L. N. jest sędzią Sądu [...] w stanie spoczynku i w związku z tym korzysta z immunitetu określonego w art. [...]. Tom [...] znajdują się aktualne dane adresowe sędziego L. N.

W tym stanie rzeczy wnoszę jak na wstępie.

prokurator
Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
Dariusz Przeworowski

Załączniki:

1/ VII tomów akt głównych sprawy S 34/15/Zk

2/ 3 odpisy wniosku o uchylenie immunitetu